

AKADEMIA MUZYCZNA IM. I.J. PADEREWSKIEGO W POZNANIU
WYDZIAŁ INSTRUMENTALNY

Moduł/Przedmiot:	Kształcenie słuchu			Kod modułu:	xxx
Koordinator modułu:	st. wykł. Maria Ćwiklińska			Punkty ECTS:	4
Status przedmiotu:	Obowiązkowy	Rodzaj zajęć:	ćwiczenia	Ilość godzin:	60
Wydział:	Instrumentalny	Kierunek:	Instrumentalistyka		
Specjalności:	wszystkie klasyczne	Profil studiów:	Ogólnoakademicki		
Forma studiów:	Stacjonarne, pierwszego stopnia	Język:	polski		
Umiejscowienie w siatce godzin:					
Semestr I:	30, Kol, 2 ECTS	Semestr II:	30, Egz, 2 ECTS	Semestr III:	
Semestr IV:		Semestr V:		Semestr VI:	

Prowadzący zajęcia	st. wykł. Maria Ćwiklińska, dr Agnieszka Zdrojek-Suchodolska, as. Ewa Fabiańska-Jelińska
Cele i założenia modułu	<p>Głównym założeniem przedmiotu jest rozwinięcie umiejętności słuchowych niezbędnych do świadomej percepcji, wykonywania i tworzenia muzyki. Najważniejsze cele zajęć, to:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kształcenie słuchu melodycznego. 2. Kształcenie słuchu harmonicznego. 3. Kształcenie poczucia metro-rytmicznego. 4. Kształcenie umiejętności czytania nut głosem. 5. Rozwijanie wyobraźni muzycznej i inwencji twórczej. 6. Kształcenie wrażliwości na barwę dźwiękową oraz zmiany na poziomie dynamiki, artykulacji i agogiki. 7. Kształcenie koncentracji, dyscypliny, podzielności uwagi i refleksu w spostrzeganiu zjawisk dźwiękowych. 8. Kształcenie umiejętności analizowania i zapisywania zjawisk dźwiękowych, w tym także opartych na współczesnym materiale dźwiękowym. 9. Poszerzanie wiedzy studentów przez poznawanie szeroko rozumianej literatury muzycznej, kierunków, stylów, gatunków oraz form muzycznych.
Wymagania wstępne	Zakres wiadomości i umiejętności nabytych w szkole muzycznej II stopnia w zakresie kształcenia słuchu, zasad muzyki, harmonii, literatury muzycznej, a także form muzycznych.

TREŚCI PROGRAMOWE MODUŁU (przedmiotu)	Liczba godzin
Semestr I	30
1. Czytanie nut głosem a vista i z wcześniejszym przygotowaniem.	5
2. Kształcenie słuchu melodycznego (ćwiczenia/dyktanda 1-głosowe pamięciowe tonalne i atonalne, 2-głosowe tonalne i atonalne, 3-głosowe tonalne i w tonalności rozszerzonej, korekta błędów) w oparciu o wybrane przykłady z literatury muzycznej.	5
3. Kształcenie słuchu harmonicznego (słuchowa i słuchowo-wzrokowa analiza harmoniczna, korekta błędów w konstrukcji harmonicznej, dyktanda harmoniczne) w oparciu o wybrane przykłady z literatury muzycznej.	5
4. Kształcenie poczucia metro-rytmicznego (ćwiczenia/dyktanda rytmiczne 1- i 2-głosowe, multimetryczne, a także polimetryczne, korekta błędów) w oparciu o wybrane przykłady z literatury muzycznej.	5
5. Improwizowanie z wyobraźni melodii i rytmów, a także harmonizowanie podanej melodii w różnych stylach muzycznych (od Średniowiecza do Klasycyzmu)	5
6. Uzupełnianie i korekta partytury (w oparciu o literaturę muzyczną od XVI do XVIII wieku).	5
Semestr II	30
1. Czytanie nut głosem a vista.	5
2. Kształcenie słuchu melodycznego (ćwiczenia/dyktanda 1-głosowe pamięciowe tonalne i atonalne, 2-głosowe tonalne i atonalne, 3-głosowe tonalne i w tonalności rozszerzonej, korekta błędów) w oparciu o wybrane przykłady z literatury muzycznej.	5
3. Kształcenie słuchu harmonicznego (słuchowa i słuchowo-wzrokowa analiza harmoniczna, korekta błędów w konstrukcji harmonicznej, dyktanda harmoniczne) w oparciu o wybrane przykłady z literatury muzycznej.	5
4. Kształcenie poczucia metro-rytmicznego (ćwiczenia/dyktanda rytmiczne 1- i 2-głosowe, multimetryczne, a także polimetryczne, korekta błędów) w oparciu o wybrane przykłady z literatury muzycznej.	5
5. Improwizowanie z wyobraźni melodii i rytmów, a także harmonizowanie podanej melodii w różnych stylach muzycznych (od Średniowiecza do Klasycyzmu)	5
6. Uzupełnianie i korekta partytury (w oparciu o literaturę muzyczną od XVI do XVIII wieku).	5

	Kod efektu	EFEKTY KSZTAŁCENIA MODUŁU (przedmiotu)	Efekt kształcenia w obszarze kształcenia
Wiedza (W)	W01	Student rozpoznaje i definiuje wzajemne relacje zachodzące pomiędzy teoretycznymi i praktycznymi aspektami studiowania (poznawanie szeroko rozumianej literatury muzycznej, praca z partyturą)	K_W07
	W02	Ma wiedzę dotyczącą zapisu przebiegu melodycznego, rytmicznego i harmonicznego utworu	K_W13
	W03	Zna podstawowe schematy rytmiczne i melodyczne wykorzystywane podczas improwizacji	K_W15
Umiejętności (U)	U01	Student dysponuje umiejętnościami niezbędnymi do tworzenia i realizowania własnych koncepcji artystycznych (rozwój wyobraźni muzycznej – słuchu wewnętrznego)	K_U01
	U02	Posiada biegłą znajomość w zakresie słuchowego rozpoznawania materiału muzycznego, zapamiętywania go i operowania nim oraz umiejętność czytania nut głosem	K_U14
	U03	Potrafi improwizować rytmy i melodie w obrębie ćwiczeń słuchowych	K_U16
Kompetencje społeczne (K)	K01	Potrafi posługiwać się fachową terminologią.	K_K10
	K02	Jest zdolny do efektywnego wykorzystania wyobraźni, intuicji, twórczej postawy i samodzielnego myślenia w celu rozwiązywania problemów.	K_K12

Metody kształcenia	wykład problemowy
	rozwiązywanie zadań artystycznych
	praca indywidualna
	praca w grupach
	prezentacja nagrań CD i DVD

Metody weryfikacji efektów kształcenia	Wymagania końcowe – zaliczenie roku, forma oceny	Nr efektu						
	kolokwium ustne	U01	K01	K02	U02	U03	W02	W03
	kolokwium pisemne	U01	U02	U03	K02	W01	W01	W02
	realizacja zleconego zadania	W01	U01	U02	U03	K01	K02	W03

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu	Warunki zaliczenia:	Zaliczenie przedmiotu uwarunkowane jest uczęszczaniem na zajęcia (kontrola obecności) oraz osiągnięciem wszystkich założonych efektów kształcenia (w minimalnym akceptowalnym stopniu – w wysokości powyżej 50%).					
	Warunki egzaminu:	Warunkiem przystąpienia do egzaminu lub kolokwium jest uzyskanie zaliczenia z przedmiotu. Warunkiem zdania egzaminu lub kolokwium jest uzyskanie więcej niż 50% przewidzianych punktów. Ocena wyrażana jest w skali od 1 do 25 pkt. obowiązującej w AM w Poznaniu.					
	Inne:						
	Semestr I:	Semestr II:	Semestr III:	Semestr IV:	Semestr V:	Semestr VI:	

NAKLAD PRACY STUDENTA – ILOŚĆ PUNKTÓW ECTS

		Ilość godzin:	Punkty ECTS: (ustala Dziekan)
Godziny realizowane przy bezpośrednim udziale nauczyciela akademickiego	Zajęcia dydaktyczne:	60	2
	Konsultacje:	8	0,26
	Ilość godzin egzaminu :	4	0,14
	Suma:	72	2,4 (60,00%)

Ilość godzin samodzielnej pracy studenta w czasie trwania przedmiotu	Przygotowywanie się do zajęć:	20	0,67
	Przygotowywanie się do ostatecznego zaliczenia/zdania egzaminu:	16	0,53
	Przygotowywanie się do prezentacji w czasie trwania semestru:	12	0,40
	Suma:	48	1,6 (40,00 %)
	Inne (jeśli dotyczy):		
	Sumaryczny nakład pracy:	120	4

Literatura podstawowa

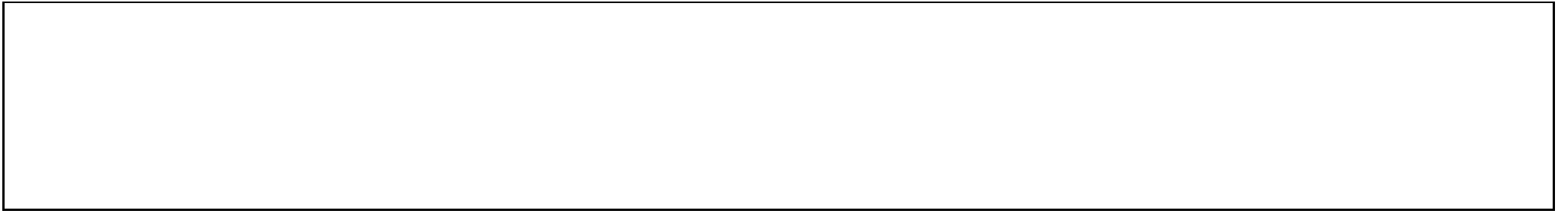
- Bach J.S., 371 Vierstimmige Choralgesänge, Lipsig (b.r.).
- Bartók B., Mikrokosmos, Budapeszt 1951.
- Dobrowolska – Marucha D., Dyktanda muzyczne, Kraków 1988.
- Dobrowolska – Marucha D., Materiały do kształcenia słuchu, cz. 1, Czytanie nut głosem : ćwiczenia jednogłosowe na podstawie podręcznika Larsa Edlunda "Modus Novus, Warszawa 1983.
- Dobrowolska – Marucha D. (red.), Zbiór zadań z egzaminów wstępnych z kształcenia słuchu do Akademii Muzycznej im. F. Chopina w Warszawie: 1984-2004, Warszawa 2004.
- Dobrowolska – Marucha D. Jak słuchać aby słyszeć. Szkice z metodyki kształcenia słuchu cz. 1 i 2, wyd. Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie i Akademii Muzycznej im. F. Nowowiejskiego w Bydgoszczy, 2012.
- Doležil M., Nauka solfeżu elementarnego i rytmu, Katowice 1947.
- Doury P., 12 Dictées musicales, Paris 1972.
- Duclos R., 125 Dictées musicales à trois parties, Paris 1954.
- Dzielska J., Materiały pomocnicze do kształcenia słuchu, t. I, Kraków 1978.
- Dzielska J., Materiały pomocnicze do kształcenia słuchu, t. II, Kraków 2008.
- Dzielska J., Kaszycki L., Podręcznik do kształcenia słuchu, Kraków 1989.
- Dziewulska M., Frąckiewicz A., Palowska K., Materiały do kształcenia słuchu, Kraków 1996.
- Edlund L., Chörstudien, Stockholm 1983.
- Edlund L., Modus novus, Stockholm 1963.
- Gartenlaub O., Lectures d’auteurs à chanter, t. I-III, Paris 1985.
- Gomółka M., Melodie na psalterz polski, Kraków 1966.
- Kodály Z., Zweistimmige Übungen, London 1952.
- Kowalska – Pinczak A., Kształcenie słyszenia linearnego: od tonalności do atonalności, Gdańsk 2000.
- Mezer B. de, Wilczak D., Materiały nie tylko do kształcenia słuchu: muzyka wokalna XIII - XX w., Warszawa 2006.
- Müller K., Dwuch- i trichgolosnyje diktanty, Moskwa 1978.
- Ogorodnowa – Duchanina T., Muzykalnyje diktanty, Moskwa 2005.
- Petit S., Cent dictées musicales, t. II, Paris 1936.
- Petit S., Cent dictées musicales, t. III, Paris 1939.
- Soubeyran R., 40 dictées rythmiques à 1 et 2 voix, Paris 1978.
- Stachurska E., Ćwiczenia do realizacji przebiegów rytmicznych, Warszawa 2005.
- Subel J., Materiały do kształcenia słuchu, cz. I, Wrocław 1996.
- Szewczyk E. (opr.), Materiały do czytania nut głosem na podstawie podręcznika Roberta W. Ottona „Music for sight singing”, Warszawa 1996.
- Targońska I., Ćwiczenia do kształcenia słuchu: ćwiczenia strukturalne i harmoniczne wraz z nagraniami muzycznymi, Warszawa 2003.
- Targońska I., Kształcenie pamięci muzycznej, Warszawa 1999.
- Targońska I., Podstawy korekty błędów, Warszawa 2004.
- Wacholc M., Czytanie nut głosem, cz. I, II i III, Kraków 1993.
- Weber A., Soixante leçon de lecture rythmique en deux cahiers, t. I i II, Paris 1964.
- Wesołowski F., Materiały do nauki o skalach muzycznych, Kraków 1997.
- Wiechowicz S. (red.), Antologia muzyki chóralnej renesansu na chór mieszany a cappella, Kraków 1980.
- Wilczyńska E., Ćwiczenia do kształcenia słuchu: wybór z utworów K. Szymanowskiego, Warszawa 2003.

Przestrzenie wyobraźni muzycznej, od tonalności po atonalność, Praca zbiorowa, Gdańsk 2011.

Literatura uzupełniająca

- Anczykowska-Wysocka W., Kształcenie wokalistów w czytaniu nut głosem, Gdańsk 2004.
Bach J.S., Die Kunst der Fuge, Kraków 1971.
Beaucamp A., Le solfège contemporaine, Paris 1955.
Boettger R., Übungen zur rhythmischen Gehörbildung, Hannover 2006.
Boettger R., Tempo, Takt, Rhythmus, Hannover 2005.
Danyszowa H. i in., Zbiór ćwiczeń do kształcenia słuchu, Kraków 1986.
Dobrowolska – Marucha D., Ćwiczenia do kształcenia słuchu. Wybór z utworów F.Chopina, Warszawa 1992.
Dziewulska M., Duetti, Kraków 1971.
Flis F., Dyktanda interwałowe trójwarstwowe z dodatkiem ciągu rytmicznego, Łódź 2000.
Hundziak A., Materiały do kształcenia słuchu według P. Hindemitha, cz. 1, Uwagi metodyczne, Warszawa 1974.
Jarzęcki M., Zbiór dyktand, Warszawa 1965.
Kodály Z., Tricinia, London 1964.
Koszewski A., Materiały do nauki improwizacji fortepianowej, Poznań 1968.
Müller K., Polifoniczeskij analiz, Moskwa 1964.
Olszewski W. K., Podstawy harmonii we współczesnej muzyce jazzowej i rozrywkowej, Kraków 2009.
Ostrowski A., Sołowiew C., Szokin W., Solfedžio, Mockba 1969.
Peret – Ziemiańska Z., Ćwiczenia do samodzielnego kształcenia słuchu, Warszawa 1980.
Poltronieri N., Solfeggi Manoscritti Dettati Musicali, Roma (b.r.).
Rieznik M., Muzykalnoje diktanty, Mockba 1992.
Sokołow W., Mnogogolosnyje solfedžio, Mockba 1969.
Targosz J., Podstawy harmonii funkcyjnej, Kraków 1993.
Wesołowski F., Nauka harmonii, Łódź 1997.
Wiechowicz S. (red.), 3-głosowe utwory dawnych mistrzów (XIII-XVIII w.). Ćwiczenia w starych kluczach, z. I, Kraków 1962.
Wiechowicz S. (red.), J. S. Bach – Chorały na 4 głosy. Ćwiczenia w starych kluczach, z. II, Kraków 1956.
Wiechowicz S. (red.), J. S. Bach - Motety na jeden i dwa chóry mieszane. Ćwiczenia w starych kluczach, z. III, Kraków 1964.
Kształcenie słuchu harmonicznego – praca zbiorowa pod red. T. Brodniewicz i H Kostrzewskiej, wyd. AM Poznań, 2007.
Percepcja i wyobraźnia muzyczna w procesie kształcenia słuchu - praca zbiorowa pod red. T. Brodniewicz, H Kostrzewskiej i J. Tatarskiej, wyd. AM Poznań, 2008.
Kształcenie słuchu. Prezentacje – Konfrontacje – praca zbiorowa pod red. D. Dobrowolskiej-Maruchy, UMFC Warszawa, 2008.

Biblioteki wirtualne i zasoby on-line (opcjonalnie)

MOŻLIWOŚCI KARIERY ZAWODOWEJ

Przedmiot kształcenie słuchu koreluje z wieloma innymi przedmiotami, jak np.: literatura muzyczna, harmonia, improwizacja, zespoły instrumentalne, chór czy orkiestra. Kurs ten przygotowuje do dalszych studiów w zakresie improwizacji i harmonii praktycznej.